

BoonBerichten

Nieuwsbrief van het Louis Paul Boon Genootschap
nummer 190, april 2023

Onze ledenbijeenkomst 2023 zal plaatsvinden op 3 juni in Nijmegen. Hiernaast geven we alvast een voorlopig programma. Meer details volgen op de website en in de komende Boonberichten.

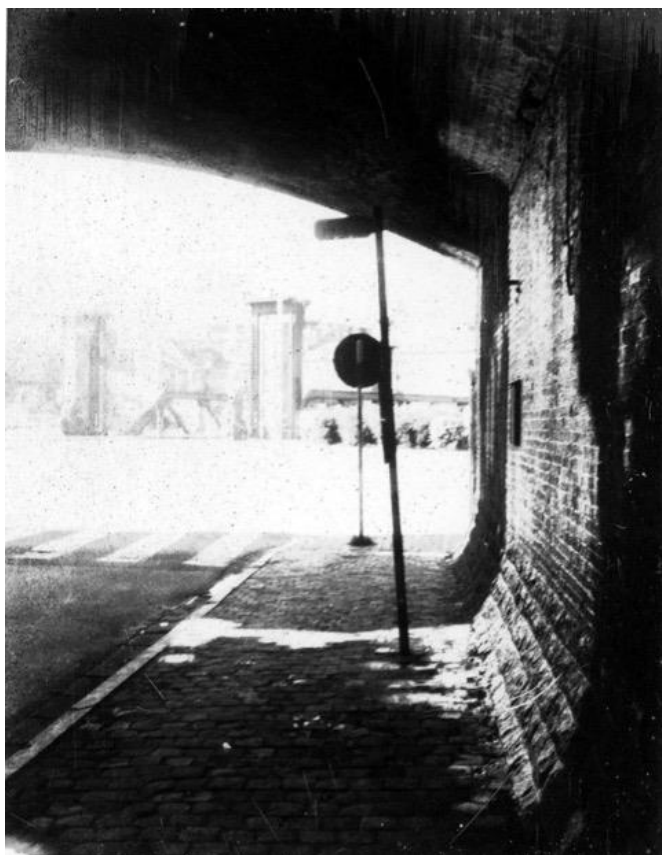
Verder in deze Boonberichten: de band van Louis Paul Boon met kunstkring Celbeton in Dendermonde, informatie over een grote Boonveiling in april bij veilinghuis Arenberg Auctions en de bekendmaking van de winnaars van de Boon literatuurprijs 2023. Tenslotte ontvingen we het trieste bericht dat schrijver en uitgever Julien Weverbergh is overleden.

Onderaan deze pagina ziet u weer een foto en een tekening die gemaakt werden door Louis Paul Boon.

De afbeeldingen werden door Jo Boon beschikbaar gesteld, waarvoor onze hartelijke dank.

Toelichting:

Louis Paul Boon maakte ook polaroidfoto's die hij nadien gebruikte in zijn teken- of schilderwerk. In dit geval een kleurkrijt-tekening: zicht op de Sint Annabrug vanuit de konker onder de spoorweg



LEDENBIJEENKOMST IN NIJMEGEN

ZATERDAG 3 JUNI

Voorlopig programma:

Aanvang: 15.00 uur, inloop vanaf 14.00 uur.

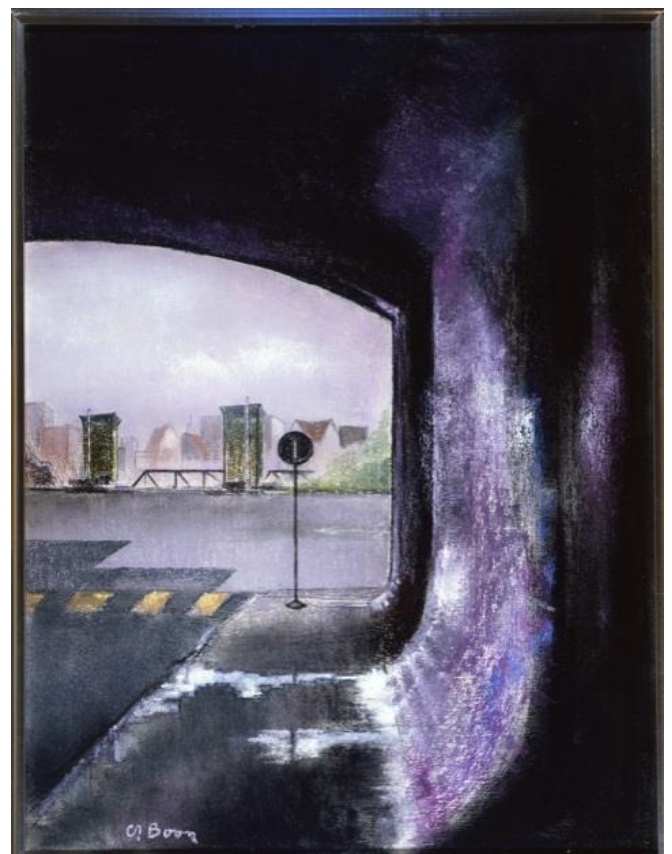
Locatie: Thiemeloods, een paar minuten lopen van het station.

Vooraf om 14.30 uur een Algemene Ledenvergadering waarin het bestuur de stand van zaken met betrekking tot de diverse projecten toelicht.

15.00 uur welkom door de voorzitter
presentatie Boontjes 1974 door Jos Muijres
lezing door Yves Petry, nagesprek en vragen aan Petry, afsluiting en dankwoord door de voorzitter.

We sluiten af met een borrel en vervolgens voor wie wil een hapje eten op dezelfde locatie.

Over aanmelden en verdere details kunt u lezen in het komende Boonbericht.



LOUIS PAUL BOON

EN KUNSTKRING CELBETON

Louis Paul Boon was een frequent bezoeker van de kunstkring Celbeton in Dendermonde. Het bood hem de gelegenheid in contact te komen met de jonge generatie. In het nawoord van band 14 van het verzameld werk van Louis Paul Boon wordt op dit aspect ingegaan:

“Behalve in het gezelschap van beginnende schrijvers hield Boon zich graag op in het gezelschap van beginnende artiesten en hun vaak kleurrijke aanhang. Dat gebeurde onder andere in het Dendermondse kunstcentrum Celbeton, waar deze jonge generatie vanuit een gemeenschappelijke interesse voor eigentijdse kunst en literatuur en een gedeelde aversie van de bourgeoisie, elkaar op informele wijze troffen [sic].”¹

Het contact van Boon met de jonge generatie verliep niet altijd even soepel:

“De schrijver was er op 8 september 1962, tijdens een voorleesavond, haast van de scène gedruimd door ene Johnny van Doorn en zijn gevolg. In *Het nieuwe onkruid* voerde hij deze performer van de jonge generatie op als een doorslagje van Gabriel Pomerand, de meest beruchte van de nieuwe Franse dichters, die uit geldgebrek in de bar Tabou sliep en door Juliette Gréco op geregelde tijden naar het ziekenhuis werd gestuurd om er zijn door tuberculose aangetaste longen te laten verzorgen. Evenals de ‘lettrist’ en ongeneeslijke exhibitionist Pomerand braakt Boons ‘spontane dichter’ onverstaanbare klanken uit. Het meest schokkende scheen voor de verteller dat deze ongewassen aap door velen ook nog versleten werd voor een genie. Boon moet in dat succes een bewijs hebben gezien voor de al in ‘Op zoek naar de nozems’ gesuggereerde stelling dat de jongeren kritisch inzicht misten.”²

Over het belang van Celbeton schreef Carien Gibcus:

“De selectie van de tentoonstellingen en de aanwezigheid van bepaalde kunstenaars maakten duidelijk dat Celbeton plaatsnam in een zekere tegen-cultuur, die vanaf het begin van de jaren zestig steeds duidelijker vorm kreeg in Vlaanderen en die met allerlei acties in verzet kwam tegen de dominante katholieke en burgerlijke cultuur. Die subversieve positie werd echter niet (doel)bewust nagestreefd; de kunstkring kwam er op een natuurlijke, geheel vanzelfsprekende wijze in terecht.

De bijeenkomsten aan de Gentse Steenweg 110 te Dendermonde waren bijgevolg meer dan een ongedwongen zaterdagavondje uit. Celbeton was een artistiek laboratorium dat dicht op de huid van de tijd zat. Op 6 januari 1958 schreef Adolf Merckx aan Jan Walravens: ‘Ik geloof dat wij op bescheiden schaal geschiedenis aan het maken zijn’.³

In zijn vaste column Boontje in de vooruit schreef Boon regelmatig over zijn belevenissen in Celbeton.

Zo schreef hij op 14 oktober 1963 in het Boontje met de titel ‘De groene schuur’ over de grondlegger Werner Verstraeten:

“Hij dacht: het moet iets worden dat noch Grieken noch Romeinen, noch surrealisten, noch dadaïsten hebben gekend.

Het werd gewoon een oud boerencafé, waar abstracte en nonfiguratieve kunst werd getoond, en experimentele poëzie werd gelezen. Lange tijd waren nog de gewone bezoekers van het café aanwezig – oude mannetjes die een pint kwamen drinken en een kaartje leggen – en die zich tot hun ontzetting midden een wereld van dada en gaga bevonden.”

Op 14 september 1965 vertelde hij in het Boontje ‘Hoeve’ over Celbeton en Galerie Drieghe waar hij met medekunstenaars regelmatig samenkomt. Willem Vidts was intussen op zoek gegaan naar nog iets anders, namelijk een oude hoeve:

“Ze waren er net allemaal aan het werk: een bende jongemannen die muren aan het inslaan waren en steenslag aan het vervoeren met kruiwagens, en een paar jonge meisjes die niets deden maar raad en koeragie bezorgden.

En dan durven ze nog zeggen, dat die jeugd van vandaag niet meer is “gelijk wij in onzen tijd”. Ja, dat zeggen de ouden van dagen, “wij in onzen tijd waren dit en dat”. Allemaal leugens, allemaal zelfbedrog.

De jeugd van vandaag is de schoonste jeugd, en ik ben blij nog niet te oud te zijn om samen met hen jong te zijn.”

In het Boontje ‘Subsidie’ van 20 juni 1967 lezen we dat Adolf Merckx te horen heeft gekregen van het ministerie geen subsidie meer te krijgen voor Celbeton omdat alleen nog literaire verenigingen worden gesubsidieerd die op nationaal vlak kun activiteiten ontplooien. Boon protesteert daartegen:

“In Celbeton heeft al wat in Vlaanderen en omgeving naam bezit geëxposeerd. In Celbeton zijn alle jonge dichters en schrijvers, of toch bijna allemaal, voor het eerst aan bod gekomen. En als er topavond is, met discussie, dan komen daar toe: René Gysen en Gust Gils uit Antwerpen, Mark Dangin uit Roeselare, Jaak Fontier uit Brugge, Willem en Willy Roggeman uit Brussel, Clara Haesaert uit Brussel, Weverbergh uit Terafene, Ben Klein uit Antwerpen en Boudewijn de Groot uit Holland.

Hugo Claus heeft er voor de eerste maal zijn “Spelen” getoond, Johnny de Selfkicker is er voor de eerste maal in België zijn spontane poëzie komen stamelen en jubelen. Stukken van Beckett en Ionesco en vele anderen kregen daar hun Belgische voor-première.

Als dat geen nationaal vlak, en zelfs internationaal vlak is, dan weet ik het ook niet meer.”



Celbeton van ln.r.: Willem M. Roggeman, Louis Paul Boon, Marcel Wauters en Gaston Burssens

Paul de Wispelaere schreef in 1998 in de door Julien Weverbergh samengestelde bundel *Boontjes 1964* over de sympathie van Boon voor de jeugd en zijn behoefte zich door haar omringd te weten:

“Die jeugd bestond vooral uit jonge dichters, schrijvers en schilders, en ook tienermeisjes die zijn werk bewonderden. In de jaren zestig werd hij in hun kringen ontzettend populair, en daar droegen de dagelijks verschijnende ‘boontjes’ en zijn optreden in het tv-programma *’t is maar een woord* het hunne toe bij.

Die jongeren kwamen bij hem thuis en er waren de ontmoetingen en fuiven in kunst- en andere kroegen, die hij herhaaldelijk in die ‘boontjes’ beschreven heeft. Hij was hun idool, de grote schrijver die zij in zijn gedaante en zijn rol van het volkse, grapjassende boontje bijna op voet van gelijkheid ‘de Louis’ mochten noemen en hem lachend op de schouder kloppen in een sfeer van jolige scherts en moppen-tapperij.

Persoonlijk herinner ik me levendig die stemming in onder andere het kunstcafé Celbeton, waarvan de dubbelzinnigheid treffend is uitgebeeld in *Het nieuwe onkruid*.

Het masker boontje was Boons *trait-d’union* met de jeugd, waarmee hij een spel onderhield waarin behoefte aan houvast en illusieeloosheid door elkaar liepen. De jeugd die hem het charmerende gevoel gaf er nog bij te horen, moet hem tegelijk met zijn neus op de realiteit hebben gedrukt.”

Noten

1. Kris Humbeeck cs ‘Drie boeiende romans over de moderne, bandeloze jeugd’. Nawoord in: Louis Paul Boon, *Verzameld werk deel 14 (De liefde van Annie Mols/Het nieuwe onkruid/Als het onkruid bloeit)*, De Arbeiderspers, 2005, p. 858.
2. idem, p. 870-871.
3. Carien Gibcus ‘Alle grote dingen begonnen in 1957’ in: Kevin Absillis en Katrien Jacobs (red.), *Van Hugo Claus*

tot hoelahoep. Vlaanderen in beweging - 1950-1960, Uitgeverij Garant (Antwerpen), 2007, blz. 99-109.

4. Paul de Wispelaere, ‘Enige beschouwingen over Louis Paul Boon en boontje als Siamese tweeling’. In: Louis Paul Boon, *Boontjes 1964, samengesteld door Julien Weverbergh*. Antwerpen/Baarn 1998, Houtekiet, p. 378.

In een tentoonstelling in Dendermonde wordt de historie van Celbeton zorgvuldig gereconstrueerd. De expo omvat een volledige tijdlijn van 1957 tot 1975 en negentien markante momenten uit de werkingsjaren.

De tentoonstelling loopt van 11 mei tot 30 juli 2023.

Voor het volledige programma kan je terecht op de website Omgeving Celbeton:

<https://www.ccbelgica.be/nl/programma/omgeving-celbeton/>

JULIEN WEVERBERGH (1930 – 2023)

De Belgische schrijver en uitgever Julien Weverbergh is op 3 april 2023 overleden.

In 1971 werd Weverbergh directeur van uitgeverij Manteau, als opvolger van oprichtster Angèle Manteau. Weverbergh zou tot 1986 bij Manteau blijven. In dat jaar richtte hij zijn eigen uitgeverij op, Houtekiet, vernoemd naar de roman van Gerard Walschap. In 2015 ging Houtekiet op in Veen Bosch & Keuning Uitgeversgroep. In 2007 startte Weverbergh uitgeverij Wever & Bergh, die drie jaar later failliet ging.

Weverbergh was zelf ook schrijver. Hij schreef polemieken, poëzie, romans, verhalen, kritieken en essays. Daarnaast stelde hij bloemlezingen samen.

Hij was de schoonvader van de bekende dichter Jotie T’Hooft. In 2005 publiceerde hij zijn memoires: *Weverbergh ’30-’70 – Herinneringen van een letterkundig omnivoor*.

Weverbergh was een van de eersten die in de jaren zestig de romans van Boon verdedigde in zijn eenmanstijdschrift *Bok*. Verder was hij onder meer betrokken bij het *Boonboek* en de uitgave van de verzamelde columns van Boon, de *Boontjes*.

Hij ontving in 2011 de Isengrimusprijs van het Louis Paul Boon Genootschap. Weverbergh werd daarmee gelauwerd voor zijn inzet voor het werk van Louis Paul Boon.

Julien Weverbergh is 92 jaar oud geworden.

VEILING BOONCOLLECTIE

Bij veilinghuis Arenberg Auctions zal een grote Booncollectie worden geveild. De verzameling zal worden aangeboden tijdens drie opeenvolgende veilingen. Het eerste deel van de veiling vindt plaats op vrijdag 28 en zaterdag 29 april en betreft lotnummers 492-521.

De verkoper is 'verzamelaar-verkoper J.H.', lid (of oud-lid) van ons genootschap. Uit de aankondiging:

"Met veel plezier deel ik u mee dat wij op onze eerstvolgende veiling van 27-29 april een zeer mooie collectie Louis Paul Boon zullen aanbieden, misschien wel één van de omvangrijkste Boon-verzamelingen in de Lage Landen.

We zullen de collectie aanbieden in 3 delen: op onze veiling in april, oktober en december.

De collectie bestaat uit eerste drukken, uit bibliofiele uitgaves, onvindbare collectiestukken, latere drukken of verzamelbundels, hele reeksen van het LPB-genootschap en niet minder dan 49 Boontjes in origineel handschrift. Van deze Boontjes worden er in april al 16 stuks geveild uit 1966-1972."

De catalogus staat online op de website: www.arenbergauctions.com.

De verzamelaar-verkoper J.H. meldt:

"Mijn eerste kennismaking met Louis Paul Boon was toen ik in de jaren zeventig Pieter Daens las. Ik vond het zo goed dat ik meer van hem wilde lezen en zijn boeken begon te kopen. Dat was het begin van een jarenlange passie: het verzamelen van het werk van Boon. In 1981 verhuisden mijn vrouw en ik naar Den Haag en vandaar uit gingen we minstens één maal per maand naar Antwerpen (de mooiste stad van het noordelijk halfmond) waar ik de antiquariaten onveilig maakte en mijn vrouw de winkels bezocht. De dag werd dan passend afgesloten met een Bolleke en een vispannetje in 't Schaepke van Jef en Jos.

Intussen was ik lid geworden van het Louis Paul Boon Genootschap. De in de loop der jaren verzamelde pareltjes van Boon, alsmede de uitgaven van het Genootschap maakten mijn verzameling behoorlijk uitgebreid.

In 2003 werd ik door mijn werkgever overgeplaatst naar Abu Dhabi, hetgeen betekende dat het verzamelen op een zeer laag pitje kwam te staan. Natuurlijk bezat ik wel de grootste Boonverzameling van het Midden-Oosten; een schrale troost.

Na twee jaar Abu Dhabi ging ik met pensioen en hebben we ons in Zuid-Frankrijk gevestigd. Natuurlijk niet gunstig voor mijn verzamelwoede,

maar gelukkig had ik voldoende materiaal voor jaren leesgenot. Ook de uitgaven van het Genootschap hielpen natuurlijk om mijn kennis van Boon en zijn werk te vergroten.

Vorig jaar heb ik besloten om mijn verzameling van de hand te doen. De voornaamste reden is dat ik niet wil dat hij in een papiercontainer belandt als ik kom te overlijden. Immers, hier in Frankrijk is er geen enkele belangstelling voor. Ik heb gekozen voor Arenberg Auctions omdat ik het volste vertrouwen heb in hun toewijding en expertise."

Kijk online voor de catalogus:

<https://www.my.arenbergauctions.com/nl/catalogue>

Een papieren catalogus kan ook worden opgevraagd bij het veilinghuis. Het Boon Genootschap ontving enkele exemplaren. Indien u interesse hebt, kunnen we die u toesturen tegen verzendkosten. Neem daarvoor contact op met ons via mail@lpboon.net



Op 30 maart werd de Boon-literatuurprijs 2023 uitgereikt in Gent. De Boon voor literatuur is de belangrijkste Vlaamse literatuurprijs voor Nederlandse taal. Dit zijn de winnaars van 2023:

Wat we toen al wisten - Geert Buelens

De milieucrisis is ouder dan veel mensen denken. Aan de hand van films, televisieseries, romans, stripverhalen, nieuwsberichten en officiële rapporten uit het jaar 1972 laat Buelens zien wat we toen al wisten over de klimaatproblematiek.

Misjka - Edward van de Vendel, Anoush Elman en Annet Schaap

Een ontroerend verhaal over de liefde voor een huisdier en de vlucht van een gezin uit oorlogsgebied. Gebaseerd op ware gebeurtenissen. Annet Schaap maakte er prachtige illustraties bij in kleur.

In beide categorieën werden ook publieksprijzen uitgereikt. Ruim 13 000 lezers brachten hun stem uit via de VRT of De Standaard voor de publieksprijs van de Boon. Opvallend: zij volgden het oordeel van de vakjury niet en kozen voor de gevestigde waarden Tom Lanoye en Bart Moeyaert.

Boon Publieksprijs fictie/non-fictie: De draaischijf - Tom Lanoye

In deze historische roman over Antwerpen in de Tweede Wereldoorlog combineert Lanoye twee zaken

die hem al jaren boeien: toneel en de collaboratie. Dat levert een overrompelende vertelling op, vol onvergetelijke personages en dialogen.

Boon publieksprijs kinder- en jeugdliteratuur: Morris - Bart Moeyaert & Sebastiaan Van Doninck
Een winters verhaal over de jongen Morris die op Houdini, de hond van zijn oma moet passen. Maar de hond heet niet toevallig Houdini. Hij is een meester in het ontsnappen.



CREATIEVE KUNSTKRITIEK (1945-1985)

Tussen 1945 en 1985 waagden tal van belangrijke Belgische schrijvers zich aan 'creatieve kunstcritiek'. Met deze literaire vorm van kritiek namen ze moedwillig afstand van een zakelijke beschrijving en maakten lyrische en verhalende teksten die in sommige gevallen even rijk waren als de besproken kunstwerken.

Dit boek behandelt zowel Nederlandstalige als Franstalige schrijverscritici en wil een globaal beeld geven van het Belgische kunstleven na '45. Schrijvers die aan bod komen zijn onder meer Louis Paul Boon, Marcel Broodthaers, Hugo Claus, Christian Dotremont en Jean Dyréau.

In deze bundel staat een artikel van Tom Van Imschoot over Louis Paul Boon als scheppend (kunst)criticus. Titel: 'Wees een spiegel, maar blij persoonlijk'.

Academia Press, 2022

Redactie: Stefan Clappaert en Hans Vandevoorde
286 p.

35,00 euro

EAN 9789401491440

<https://www.lannoo.be/nl/sel-reeks-17-creatieve-kunstcritiek-1945-1985>



BoonBerichten

Uitgave van het Louis Paul Boon Genootschap
Samenstelling en redactie: Erik van Veen

Bestuur Louis Paul Boon Genootschap:
Luckas Vander Taelen (voorzitter), Wim Dijkstra en Luc Geeroms
(ondervoorzitters), Herman Verlint (secretaris),
Erna De Ridder, Erik van Veen, Michel De Wolf, Mari de Kort

De Erven Boon zijn adviseur van het bestuur

Secretariaat:

Herman Verlint
Willy la Croixstraat 41, 1069 PB Amsterdam, Nederland
+31 (0)20 6100999 / +31 (0)6 45679098

mail@lpboon.net

Website: www.lpboon.net

Bankrekening: BE36 0682 0049 4781
t.n.v. L.P. Boon Genootschap,
Oude Vismarkt 13
9300 Aalst
België



Word lid van het Louis Paul Boon Genootschap!

U bent al lid vanaf € 50 per jaar
Lees [hier](#) alles over het lidmaatschap

De activiteiten van het Louis Paul Boon Genootschap worden mede mogelijk gemaakt door steun van de Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal en Letteren (KANTL), Stichting Maria Elisa, Koninklijke Drukkerij Em. de Jong, firma Jan de Nul, de stad Aalst en Provincie Oost-Vlaanderen.



Koninklijke Academie voor
Nederlandse Taal en Letteren



Private Stichting Maria Elisa
Turnhout



Koninklijke Drukkerij
Em. de Jong, Baarle-Nassau



Jan de Nul. Aalst
Vormgeven aan water en land